

nya lokomotiverne kunna något år ännu anstå, och med det för dem beviljade anslag de ryska inlösas, torde kanske ett sådant förfarande lända jernvägen till gagn, och ville Senatorn förty häröfver höra Öfverstyrelsen för väg- och vattenkommunikationerne innan det af General Guvernören yttrande kunde afgifvas.

454 YTTRANDE VID PLENUM 15.V 1865

10 RA, Senatens arkiv

Och yttrade Senatorn Snellman härvid, – det Senatorn vid öfvervägande af Litteratursällskapets framställning i saken, fann det för närvarande ej vara lämpligt att förordna till nedsättande af en komité med sådant uppdrag Litteratursällskapet föredragit; men deremot ville till Litteratursällskapet öfverlämna huruvida Litteratursällskapet funne sig vara i tillfälle att med enskilde, sakkunnige och finska språket erkändt mäktiga personer, företrädesvis sådane som officiellt i skrift användt detsamma, träffa aftal om uppgörande af en samling utaf exempel på språkets användande till hvarjehande expeditioner och då 20 ännu närmaste framtiden öfverrätter härvid ej vore i fråga, hufvudsakligen till sådana, som allmännast utgå från länestyrelserne äfvensom lägre myndigheter och domstolar, samt att, sedan samlingen i afseende å sjelfva språket undergått den vidare granskning Litteratursällskapet kunde finna nödig, låta genom tryck offentliggöra arbetet, hvarvid de deri upptagne exemplen ej borde framställas med enspråk att gälla såsom formulärer, hvilket kunde leda till oriktig föreställning om deras betydelse. I händelse Litteratursällskapet ansåge sig kunna emottaga detta uppdrag, borde af Litteratursällskapet, så fort ske kunde, till 30 Kejsrerliga Senaten lemnas uppgift om det anslag af allmänna medel, som för arbetets tillvägbringande, granskning och tryckning blefve erforderligt.

I sammanhang härmed förordnade Senatorn att Litteratursällskapet ägde hos Kejsrerliga Senaten anmäla angående ungefärliga omfångst af den förteckning öfver termer på finska, hvilka Assessorn vid Öfverstyrelsen för väg och vattenkommunikationerna Adolf Eberhard Strählman har under bearbetning och om genom Litteratursällskapets bemedling sådan öfverenskommelse kan träffas, att arbetet efter 40 undergången nådig granskning, befordras till tryck och för skäligt pris, som tillika borde uppgifvas, hållas allmänheten tillhanda, emot vilkor att femhundra exemplar deraf för sammapris utaf Styrelsen inlöstes.

455 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 23.V 1865

RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve.

50 Till Högvälborne Herr Grefvens senaste vördade meddelande får jag äran aflägga min ödmjukaste tacksägelse.

Med senaste post lærer Senatens underdåniga anmälan om myntreformen hafva afgått. Tyvärr är framställningen icke enhällig. De falska uppgifterna och origtiga förebärandena i de afvikande vota hafva meddelade upplysningar oaktadt icke blifvit rättade; och jag anser

derföre min pligt fordra att på deras beskaffenhet fästa Herr Grefvens uppmärksamhet.

För den händelse, att fråga skulle uppstå om utbetalning af militär-aflöningen i Finland, tager mig friheten här bilägga en korrt P(ro)M(emoria). Kunde den föreläggas Hans Kejslerliga Majestät?

Det är ju solklart, att, om Ryska militären härstädes skulle erhålla sin aflöning i silfver i stället för papper, rubel mot rubel, den blefve bättre aflönad, än nu är fallet, bättre än all militär i Ryssland.

Vore det rimligt, att Finland skall köpa myntreformen med en sådan förhöjning i Ryska militärens aflöning?

»Finland vinner på reformen»! Ja Finland *upphör att fortsatt lida förlust* för Rysslands skuld (och likväl utan Rysslands gagn). Finland har ärligt betalat sina krigskostnader med mera än ett års statsinkomst. Vi hafva nödgats låna en del af pengarne och fortfara att betala lånet. Men våra finanser och vår banks tillstånd hafva icke vållat myntförsämringen. Tvärtom hade vi oafbrutet kunnat betala i silfver, om man icke ålagt oss att inlösa de dåliga Ryska sedlarne. Skola vi nu köpa oss befrielse från detta orättvisa åläggande!

Finska statsverket har dessutom intet gagn af reformen. Statsverket betalar i samma mynt, det mottager, godt eller dåligt. Alla lötagare hafva daglig erfarenhet deraf.

I det fasta hopp, att svaret till Senaten blir endast: att reformen icke får ske före d(en) 1/13 Juli; och då det är af yttersta vigt, att detta datum, hålles hemligt så länge som möjligt, vågar jag ödmjukast föreslå, att svaret skulle öfverlemnas till Herr Baron Nordenstam, för att meddelas Senaten, när han anser tiden vara inne.

Jag vågar också af Högvälborne Herr Grefvens godhet begära, att blifva enskildt underrättad om Hans Kejslerliga Majestäts Höga decision, emedan mig åligger att i tid vidtaga de förberedelser, som blifva en följd af densamma.

Skulle utgången blifva olycklig, måste decisionen få genast offentliggöras. Hypoteksföreningen måste nemligen få återtaga sin deposition i Banken, och den väntan och osäkerhet få ett slut, som nu förlamar all rörelse i landet – äfven detta utan det aldraminsta gagn för Ryssland. Ty vi kunna göra reformen, utan att köpa en enda vaxel på börsen i Petersburg.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldra ödmjukaste tjenare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 23 Maj 1865,

Origtigheter i de af A. L. B(orn) och S. G(ripenberg) afgifna vota.

Ständerna beslutade till garantin och myntreformen i Februari 1864, då kursen var nära nog lika dålig som nu.

Banken går icke till silfverutvexling med lån utan med egna valutor. Af Hypoteksföreningens deposition återges hvarje penni – i silfver, om så behagas.

Missvexter hafva med reformen intet att göra. Vi måste *alltid*, med eller utan reform, köpa vara i Ryssland med silfver eller silfvers värde.

Statsverket vinner på reformen ingenting – förlorar intet, om den uteblir; tvärtom: förlorar något litet på Ryskt papper, om reformen sker.

«ro» M«memoria»

Angående Krigsministerii utbetalningar i Finland.

Ihåtkommas bör, att genom myntreformen icke t. ex. Finlands Banks sedlar, utan *Ryska metalliska Rubeln* och dess underafdelning, metalliska Marken = 25 kopek rent silfver, blir landets *enda lagligen gällande mynt*.

10 Frågan om Ryska militärens i Finland aflöning är derföre enkelt följande:

Skall aflöningen ökas, och militären erhålla den i silfver? t. ex. 100 rubel klingande mynt i stället för 100 rubel i sedlar.

Då är det klart, att kursskilnaden måste betalas; ty Ryska sedeln kan för närvarande icke al pari förvandlas till silfver.

Eller skall militären *bibehållas vid sin nuvarande aflöning*, och endast denna utbetalas i silfver? t. ex. 85 rubel klingande mynt i stället för 100 rubel i sedlar.

Då behöfves naturligtvis intet tillskott, emedan ingen gör någon förlust.

20 På samma sätt förhåller sig med öfriga militära utgifter, härstädes icke blott, utan äfven i Kejsaredömet.

Genom myntreformen förändras deri allsintet. T. ex. med 85 rubel klingande mynt fås här samma belopp varor då, som nu, och samma belopp, som nu med 100 rubel i sedlar.

För närvarande erhålla alla löntagare både i Ryssland och i Finland mindre, än dem enligt stat tillkommer. Men en rättelse häri kan icke bero af myntreformen, hvad angår de Ryska aflöningarne.

30 Faller kursen i Ryssland, d. ä. försämras sedelmyntet, så minskas löntagarens inkomst. Denna förlust drabbar då äfven Ryska militären i Finland, nu före myntreformen, fullkomligt på samma sätt och i lika grad, som efter myntreformen.

För verkställandet af liquider härstädes, efter reformen, har Krigsministerium följande utvägar:

1:o Att såsom förut sända Ryska sedlar.

Men detta har sina olägenheter, emedan Ryska sedelns värde i den dagliga rörelsen blir osäkert.

40 2:o Att sända silfver; t. ex. 85 rubel i klingande mynt i stället för 100 rubel i sedlar.

3:o Att sända vaxlar, köpta på börsen i S:t Petersburg, hvilka Banken härstädes skulle diskontera.

Hvarvid dock förlust kan uppstå å kurs och diskontranta.

4:o Att köpa anvisningar på Banken härstädes af dess kontor i S:t Petersburg.

Den sub 2:o anförda utvägen vore visserligen den enklaste.

50 Men äfven den sub 4:o nämnda är enkel och skulle icke medföra någon extra-kostnad. Anvisningarne kunna nemligen erhållas utan all provision – t. ex. 100 rubel i Ryska sedlar inbetalas till kontoret i Petersburg, hvaremot 85 rubel få lyftas härstädes i klingande mynt.

Naturligtvis kan vår obetydliga Bank likväl *icke* mottaga Ryska sedlar *till obetingadt belopp*. Men t. ex. 1 1/2 miljon rubel årligen gör ingen svårighet, endast att beloppet anvisas i mindre poster till 200 000 å 300 000 rubel.